

Obrazy mezi letadly

AMSTERDAM SE CHLUBÍ PRVNÍ LETIŠTNÍ OBRAZÁRNOU SVĚTA

Amsterdamské letiště Schiphol má několik nej. Je kupříkladu nejniž položeným letišťem na světě, protože se nachází v průměru čtyři metry pod hladinou nedalekého moře. Vzniklo totiž na ploše, kterou Nizozemci vyrvali z moře. Nejnovější atrakcí je ale letištní obrazárna.

Při stavbě Schipholu bylo nejprve nutné mohutnými hrázi přehradit vodní plochu, vyčerpat vodu, vysušit a vyrovnat terén. Na tomto místě vzniklo letiště, dnes čtvrté největší v Evropě, významný přestupní bod pro lety na kontinent i do celého světa. Schiphol znamená v překladu past loď – na místě dnešního letiště se totiž v 16. století odehrála obrovská holandsko-španělská námořní bitva, ve které utonula stovka bojových plavidel.

Amsterdamské letiště mělo roky pověst velkého obchodního domu. Budovali jej jako velké přestupové letiště dálkových leteckých spojů a vedení letiště chtělo cestujícím nabídnout výhodné nakupování v desítkách bezcelních obchodů, klenotnictvích, kožešnictvích, prodejnách špičkové elektroniky a delikates. V terminálech lze najít také zmenšeninu brusírný diamantů a nejnovější atrakcí je první letištní galerie ve světě.

Nejen Rembrandt

Výstavy obrazů jsou sice hity na chodbách mnoha letišť, ale Amsterdam má skutečnou minigalerii. Na Holland Boulevard, spojnici mezi terminály E a F, ji otevřelo světoznámé amsterdamské Rijksmuseum, které má největší nizozemské sbírky výtvarného i užitého umění z celého světa. Letištní galerie je umístěna v elegantní zlatohlavé „krabici“, do které návštěvník vystupuje po pěti schodech pokrytých červeným kobercem.

Vstup do galerie nezapírá, že letiště je taky velkým obchodním prostorem, protože již u vchodu je miniprodejna kvalitních reprodukcí obrazů starých nizozemských mistrů a knih

Obrazárna musela vyhovět složitým podmínkám ochrany uměleckých děl.

o umění. Za pulty prodejny je na ploše 160 čtverečních metrů výstavní sál o dvou částech. V jedné je stálá výstava deseti obrazů od nizozemských mistrů 17. století, samozřejmě taky Rembrandta, ale kupříkladu i Jana Steena nebo Jacoba van Ruisdaela, a v druhé části se třikrát do roka mění tematická výstava. Právě loni slavilo Nizozemsko Rok Rembrandta, protože tento legendární malíř a grafik se narodil před 400 lety, a tak tematické výstavy v letištní minigalerii patřily

rodákovi z Leidenu. Po výstavě obrazů Rembrandtových žáků, kromě jiných taky Gerarda Doua, Carela Fabritiusa a Goyy, následovala třeba výstava „Skutečný Rembrandt?“. Analyzovala díla, která někteří znalci Rembrandta považovali za jeho obrazy, jiní byli na pochybách, ale analýzy s pomocí moderní techniky, kupříkladu rentgenovými snímky, musely potvrdit, nebo vyvrátit pochybnosti, jestli je maloval skutečně on samotný.

Umělecká modlitebna

Galerie je určena především pro ty, kteří v Amsterdamu čekají na další let. Je pro ně přitažlivou ukázkou alespoň malé části unikátních uměleckých sbírek, které má Rijksmuseum, a pozvánkou do muzea v budoucnu, když pocestují jenom do Amsterdamu. Někteří galerii přirovnávají k letištní modlitebně, intimnímu prostoru, kde se člověk na cestách uchýlí před hektikou dne, před spěchajícími cestujícími, hlukem skupinami turistů a věnuje se alespoň na chvíli rozjímání mezi krásou, která přežila staletí.

Obrazárna na letišti musela vyhovět velice složitým podmínkám ochrany vzácných uměleckých děl. Nejde ani zdaleka jen o jejich bezpečnost před případnými zloději, protože na přísně střežených letištích to není zásadní problém. Obrazy se musí chránit ale zejména před fyzickým poškozením. Proto jsou umístěny ve zvláštním prostoru za patnáct metrů dlouhou zdí ze dvou vrstev skla ve speciálně klimatizovaném prostoru. Jsou zavěšeny tak, aby byly chráněny před vibracemi, které vyvolává tlak vzduchu a hluk z turbín motorů a skleněné zdi letištní budovy. ■

JÁN BLAŽEK

Informace

Výstavní prostory na amsterdamském letišti jsou otevřeny každý den od 7 do 20 hodin a za vstup se neplatí.

Rijksmuseum Amsterdam
Schiphol

www.schiphol.nl

Internetové stránky Rijksmuseuma
www.rijksmuseum.nl